

НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА

Члан 1.

У Закону о локалним изборима („Службени гласник РС“, бр. 14/22 и 35/24), у члану 15. после става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„За члана и заменика члана органа за спровођење локалних избора у сталном саставу може бити именовано само оно лице које има важећу потврду о завршеној обуци за рад у органу за спровођење избора.

Обуке за рад у изборној комисији и бирачком одбору организује и спроводи Републичка изборна комисија у складу са законом којим је уређен избор народних посланика Народне скупштине.“.

Члан 2.

У члану 22. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„За секретара и заменика секретара изборне комисије могу да буду именована само лица која имају важећу потврду о завршеној обуци за рад у изборној комисији.“.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 3.

У члану 25. став 1. после тачке 20) додаје се тачка 20а) која гласи:

„20а) сарађује са Републичком изборном комисијом у организовању и спровођењу обука за рад у бирачким одборима;“.

Члан 4.

У члану 28. став 3. брише се.

Члан 5.

У члану 30. став 3. брише се.

Члан 6.

У члану 43. став 2. мења се и гласи:

„Бирач може потписом подржати више изборних листа.“.

Ст. 3. и 4. бришу се.

Члан 7.

После члана 43. додају се назив члана и члан 43а који гласе:

„Приговори против одлука о изборној листи

Члан 43а

Против решења о одбијању да се прогласи изборна листа и решења о одбацивању изборне листе подносилац изборне листе може

поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о проглашењу изборне листе кандидат за одборника на тој изборној листи, лице чије је име садржано у називу те изборне листе, односно у називу подносиоца те изборне листе, политичка странка, подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против закључка којим се налаже подносиоцу да отклони недостатке изборне листе није дозвољен приговор, већ се тај закључак може побијати приговором против решења којим је одлучено о изборној листи.“.

Члан 8.

Члан 75. мења се и гласи:

„Члан 75.

Изборном листом националне мањине у смислу овог закона сматра се она изборна листа чији је основни циљ представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са Уставом, законом и међународним правним стандардима.

Предлог да се изборној листи утврди положај изборне листе националне мањине подносилац изборне листе подноси заједно са изборном листом.

Изборна комисија посебним решењем одлучује о предлогу да се изборној листи утврди положај изборне листе националне мањине у смислу овог закона приликом одлучивања о испуњењу услова за њено проглашење.

Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка која је у Регистар политичких странака уписана као политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке уписане у Регистар политичких странака као политичке странке националне мањине.

Изборној листи се може утврдити положај изборне листе националне мањине:

1) ако назив изборне листе садржи пун назив политичке странке националне мањине која подноси изборну листу или назив националне мањине чије интересе заступа политичка странка која подноси изборну листу, и

2) ако је већина кандидата за народне посланике на тој изборној листи најмање шест месеци пре ступања на снагу одлуке о расписивању избора уписана у посебан бирачки списак националне мањине, који се води у складу са законом којим се уређују национални савети националних мањина.

Ако изборну листу подноси коалиција, изборној листи се може утврдити положај изборне листе националне мањине ако назив изборне листе садржи називе свих политичких странака које су образовале коалицију, или називе свих националних мањина чије интересе заступају политичке странке које су образовале коалицију.

Изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине у смислу одредаба овог закона којима се уређује број потписаних изјава бирача који подржавају изборну листу и начин расподеле мандата само ако према подацима последњег пописа становништва на територији јединице локалне самоуправе живе припадници националне мањине које та изборна листа представља и ако је проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на територији јединице локалне самоуправе мањи од 50%.

Против решења којим је одлучено о предлогу подносиоца изборне листе да се изборној листи утврди положај изборне листе националне мањине није дозвољен приговор, већ се то решење може побијати приговором против решења којим је одлучено о изборној листи.

Члан 9.

Члан 76. мења се и гласи:

„Члан 76.

Изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако не испуњава услове прописане овим законом, као и ако је носилац листе или први кандидат за одборника на тој изборној листи лице које је у јавности препознатљиво превасходно као члан политичке странке која није политичка странка националне мањине, или као друштвени активиста по питањима која нису повезана са националним мањинама или заштитом и побољшањем њихових права.“.

Члан 10.

У члану 85. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Жалба се подноси предајом поднеска изборној комисији.“.

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ осим чл. 1, 2, 4. и 5, који се примењују од 1. јануара 2028. године.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ У ЗАКОНУ О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА

Услов за чланство у органу за спровођење локалних избора

Члан 15.

За члана и заменика члана органа за спровођење локалних избора може бити именовано само оно лице које има изборно право и пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе и које није одборник, нити кандидат за одборника.

ЗА ЧЛАНА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНИХ ИЗБОРА У СТАЛНОМ САСТАВУ МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО САМО ОНО ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ВАЖЕЋУ ПОТВРДУ О ЗАВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА РАД У ОРГАНУ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА.

ОБУКЕ ЗА РАД У ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ И БИРАЧКОМ ОДБОРУ ОРГАНИЗУЈЕ И СПРОВОДИ РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ ЈЕ УРЕЂЕН ИЗБОР НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

Учесници у раду изборне комисије без права одлучивања

Члан 22.

Учесници у раду изборне комисије без права одлучивања су секретар изборне комисије и заменик секретара изборне комисије.

Секретара и заменика секретара изборне комисије именује скупштина на предлог председника скупштине.

За секретара и заменика секретара изборне комисије могу да буду именовани секретар скупштине, заменик секретара скупштине, начелник општинске, односно градске управе, заменик начелника општинске, односно градске управе или лице из реда запослених у општинској, односно градској управи које има високо образовање у области правних наука.

ЗА СЕКРЕТАРА И ЗАМЕНИКА СЕКРЕТАРА ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ МОГУ ДА БУДУ ИМЕНОВАНА САМО ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ ВАЖЕЋУ ПОТВРДУ О ЗАВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА РАД У ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ.

Одредбе овог закона којим се уређује престанак функције у органу за спровођење избора сходно се примењују и на секретара и заменика секретара изборне комисије.

Надлежност изборне комисије

Члан 25.

Изборна комисија:

- 1) стара се о законитом спровођењу локалних избора;
- 2) организује техничку припрему за локалне изборе;
- 3) објављује роковник за вршење изборних радњи;

- 4) прописује обрасце за спровођење изборних радњи;
- 5) именује, разрешава и констатује престанак функције члана и заменика члана органа за спровођење избора;
- 6) доноси решење којим проглашава, одбацује или одбија да прогласи изборну листу, као и закључак којим налаже подносиоцу изборне листе да отклони недостатке изборне листе;
- 7) доноси решење којим констатује да је повучена проглашена изборна листа;
- 8) доноси решење којим констатује да место кандидата за одборника на изборној листи остаје празно;
- 9) одређује бирачка места;
- 10) обезбеђује изборни материјал за спровођење локалних избора;
- 11) утврђује облик, изглед и боју гласачких листића и контролног листа за проверу исправности гласачке кутије;
- 12) утврђује број гласачких листића који се штампа, као и број резервних гласачких листића;
- 13) одобрава штампање гласачких листића и врши надзор над њиховим штампањем;
- 14) уређује начин примопредаје изборног материјала пре и после гласања;
- 15) даје информације бирачима о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да су гласали на изборима;
- 16) доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података;
- 17) одлучује о приговорима, у складу са овим законом;
- 18) утврђује на седници прелиминарне резултате локалних избора за сва бирачка места која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких места;
- 19) утврђује резултате избора, доноси и објављује укупан извештај о резултатима избора;
- 20) подноси скупштини извештај о спроведеним изборима;
- 20а) САРАЂУЈЕ СА РЕПУБЛИЧКОМ ИЗБОРНОМ КОМИСИЈОМ У ОРГАНИЗОВАЊУ И СПРОВОЂЕЊУ ОБУКА ЗА РАД У БИРАЧКИМ ОДБОРИМА;
- 21) обавља и друге послове предвиђене овим законом.

Обрасце који су потребни за подношење изборне листе изборна комисија прописује у року од три дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Изборна комисија доноси свој пословник и објављује га на веб-презентацији.

У свом раду изборна комисија сходно примењује упутства и друге акте Републичке изборне комисије који се односе на избор народних посланика.

Бирачки одбор у сталном саставу

Члан 28.

Бирачки одбор у сталном саставу чине председник, два члана, заменик председника и два заменика члана које именује изборна комисија на предлог одборничких група.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу прописује изборна комисија.

~~Када предлага кандидата за председника и заменика председника бирачког одбора, одборничка група, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.~~

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу

Члан 30.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу одборничка група доставља изборној комисији на прописаном обрасцу.

Ако одборничка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, изборна комисија у бирачки одбор у сталном саставу именује лице које предложи начелник општинске, односно градске управе.

~~Када предлага члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, начелник општинске, односно градске управе, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.~~

Број потписа потребан за проглашење изборне листе

Члан 43.

За проглашење изборне листе потребно је да је својим потписима подржи:

- 1) 200 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 20.000 уписаних бирача;
- 2) 300 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 30.000 уписаних бирача;
- 3) 500 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 50.000 уписаних бирача;
- 4) 600 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 70.000 уписаних бирача;
- 5) 800 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 100.000 уписаних бирача;
- 6) 1.000 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 500.000 уписаних бирача;

7) 3.000 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има више од 500.000 уписаних бирача.

Бирач може потписом подржати само једну изборну листу.

БИРАЧ МОЖЕ ПОТПИСОМ ПОДРЖАТИ ВИШЕ ИЗБОРНИХ ЛИСТА.

~~Ако подносилац изборне листе преда већи број важећих писмених изјава бирача да подржавају ту изборну листу од оног броја који му је потребан за проглашење изборне листе, изборна комисија узима у обзир само онај број потписа који је потребан за проглашење изборне листе и то по азбучном редоследу презимена бирача који су потписали изјаве да подржавају изборну листу.~~

~~За бираче чије писмене изјаве да подржавају изборну листу нису узете у обзир, сматра се да нису подржали ту изборну листу и њихове писмене изјаве да подржавају неку другу изборну листу могу се узети у обзир приликом одлучивања о другој изборној листи.~~

Изборна листа националне мањине

Члан 75.

~~Изборном листом националне мањине у смислу овог закона сматра се она изборна листа за коју је изборна комисија утврдила да је основни циљ њеног подношења представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународним правним стандардима.~~

~~Изборна комисија посебним решењем утврђује да изборна листа има положај изборне листе националне мањине у смислу овог закона истовремено када је проглашава, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити поднет заједно са изборном листом.~~

~~Изборна комисија може да затражи мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли одређена изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине.~~

~~Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке националних мањина.~~

~~Изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине у смислу одредаба овог закона којима се уређује број потписаних изјава бирача који подржавају изборну листу и начин расподеле мандата само ако према подацима последњег пописа становништва на територији јединице локалне самоуправе живе припадници националне мањине које та изборна листа представља и ако је проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на територији јединице локалне самоуправе мањи од 50%.~~

ИЗБОРНОМ ЛИСТОМ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА СМАТРА СЕ ОНА ИЗБОРНА ЛИСТА ЧИЈИ ЈЕ ОСНОВНИ ЦИЉ ПРЕДСТАВЉАЊЕ И ЗАСТУПАЊЕ ИНТЕРЕСА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ, КАО И ЗАШТИТА И ПОБОЉШАЊЕ ПРАВА ПРИПАДНИКА

НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ, У СКЛАДУ СА УСТАВОМ, ЗАКОНОМ И МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВНИМ СТАНДАРДИМА.

ПРЕДЛОГ ДА СЕ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ УТВРДИ ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ПОДНОСИЛАЦ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ ПОДНОСИ ЗАЈЕДНО СА ИЗБОРНОМ ЛИСТОМ.

ИЗБОРНА КОМИСИЈА ПОСЕБНИМ РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О ПРЕДЛОГУ ДА СЕ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ УТВРДИ ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА ПРИЛИКОМ ОДЛУЧИВАЊА О ИСПУЊЕЊУ УСЛОВА ЗА ЊЕНО ПРОГЛАШЕЊЕ.

ПОДНОСИЛАЦ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ МОЖЕ БИТИ САМО ПОЛИТИЧКА СТРАНКА КОЈА ЈЕ У РЕГИСТАР ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА УПИСАНА КАО ПОЛИТИЧКА СТРАНКА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ИЛИ КОАЛИЦИЈА КОЈУ ЧИНЕ ИСКЉУЧИВО ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ УПИСАНЕ У РЕГИСТАР ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА КАО ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ.

ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ СЕ МОЖЕ УТВРДИТИ ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ:

1) АКО НАЗИВ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ САДРЖИ ПУН НАЗИВ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ КОЈА ПОДНОСИ ИЗБОРНУ ЛИСТУ ИЛИ НАЗИВ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ЧИЈЕ ИНТЕРЕСЕ ЗАСТУПА ПОЛИТИЧКА СТРАНКА КОЈА ПОДНОСИ ИЗБОРНУ ЛИСТУ, И

2) АКО ЈЕ ВЕЋИНА КАНДИДАТА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ НА ТОЈ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ НАЈМАЊЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОДЛУКЕ О РАСПИСИВАЊУ ИЗБОРА УПИСАНА У ПОСЕБАН БИРАЧКИ СПИСАК НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ, КОЈИ СЕ ВОДИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ НАЦИОНАЛНИ САВЕТИ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА.

АКО ИЗБОРНУ ЛИСТУ ПОДНОСИ КОАЛИЦИЈА, ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ СЕ МОЖЕ УТВРДИТИ ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ АКО НАЗИВ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ САДРЖИ НАЗИВЕ СВИХ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА КОЈЕ СУ ОБРАЗОВАЛЕ КОАЛИЦИЈУ, ИЛИ НАЗИВЕ СВИХ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА ЧИЈЕ ИНТЕРЕСЕ ЗАСТУПАЈУ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ КОЈЕ СУ ОБРАЗОВАЛЕ КОАЛИЦИЈУ.

ИЗБОРНА ЛИСТА МОЖЕ ИМАТИ ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У СМISЛУ ОДРЕДАБА ОВОГ ЗАКОНА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ БРОЈ ПОТПИСАНИХ ИЗЈАВА БИРАЧА КОЈИ ПОДРЖАВАЈУ ИЗБОРНУ ЛИСТУ И НАЧИН РАСПОДЕЛЕ МАНДАТА САМО АКО ПРЕМА ПОДАЦИМА ПОСЛЕДЊЕГ ПОПИСА СТАНОВНИШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЖИВЕ ПРИПАДНИЦИ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ КОЈЕ ТА ИЗБОРНА ЛИСТА ПРЕДСТАВЉА И АКО ЈЕ ПРОЦЕНАТ ПРИПАДНИКА ТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У УКУПНОМ БРОЈУ СТАНОВНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ МАЊИ ОД 50%.

ПРОТИВ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ПРЕДЛОГУ ПОДНОСИОЦА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ ДА СЕ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ УТВРДИ

ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕН ПРИГОВОР, ВЕЋ СЕ ТО РЕШЕЊЕ МОЖЕ ПОБИЈАТИ ПРИГОВОРОМ ПРОТИВ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ ОДЛУЧЕНО О ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ.

Забрана да се изигра закон

Члан 76.

~~Изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако је носилац листе или кандидат за одборника на изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која није политичка странка националне мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон.~~

ИЗБОРНА КОМИСИЈА РЕШЕЊЕМ ОДБИЈА ПРЕДЛОГ ДА СЕ ОДРЕЂЕНОЈ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ УТВРДИ ДА ИМА ПОЛОЖАЈ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ АКО НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ, КАО И АКО ЈЕ НОСИЛАЦ ЛИСТЕ ИЛИ ПРВИ КАНДИДАТ ЗА ОДБОРНИКА НА ТОЈ ИЗБОРНОЈ ЛИСТИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ У ЈАВНОСТИ ПРЕПОЗНАТЉИВО ПРЕВАСХОДНО КАО ЧЛАН ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ КОЈА НИЈЕ ПОЛИТИЧКА СТРАНКА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ, ИЛИ КАО ДРУШТВЕНИ АКТИВИСТА ПО ПИТАЊИМА КОЈА НИСУ ПОВЕЗАНА СА НАЦИОНАЛНИМ МАЊИНАМА ИЛИ ЗАШТИТОМ И ПОБОЉШАЊЕМ ЊИХОВИХ ПРАВА.

Жалба против решења изборне комисије којим је одлучено по приговору

Члан 85.

Против решења изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Жалба због тога што у прописаном року није донета одлука о приговору може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о приговору.

Против решења изборне комисије којим је усвојен приговор подносилац проглашене изборне листе, подносилац изборне листе, политичка странка, одборничка група, кандидат за одборника, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или у називу подносиоца изборне листе могу поднети жалбу вишем суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији ако им је тиме што је усвојен приговор непосредно повређен правни интерес.

ЖАЛБА СЕ ПОДНОСИ ПРЕДАЈОМ ПОДНЕСКА ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ.